

Kinh nghiệm từ đại hội cấp cơ sở của Hải Phòng

Trần Quang Kiêm
Phó trưởng Ban Tổ chức Thành ủy

Xác định đại hội cấp cơ sở là tiền đề quan trọng bảo đảm thành công của đại hội đại biểu cấp trên và Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ X, Thành ủy Hải Phòng đã tập trung chỉ đạo thực hiện Chỉ thị 46-CT/TW ngày 6-12-2004 của Bộ Chính trị, ban hành Thông tri 29-Ttr/TU ngày 21-2-2005 và xây dựng Kế hoạch số 56-KH/TU ngày 18-3-2005 nhằm cụ thể hoá nội dung và các bước triển khai đại hội, tiến hành chỉ đạo đại hội điểm ở 48 tổ chức cơ sở đảng. Sau khi rút kinh nghiệm các đơn vị điểm, Thành ủy đã tiến hành chỉ đạo diện rộng toàn Thành phố.

Công tác chuẩn bị và tổ chức đại hội được chỉ đạo chặt chẽ của các cấp uỷ đảng. Tổ công tác của Thành ủy (gồm đại diện các ban xây dựng đảng), đại diện ban thường vụ quận, huyện uỷ và thành viên các ban đảng đã trực tiếp theo dõi, chỉ đạo, tổ chức rút kinh nghiệm đại hội.

100% các chi bộ tổ chức cho đảng viên nghiên cứu, thảo luận, đóng góp ý kiến vào các văn kiện đại hội đảng các cấp trước khi tiến hành đại hội. Vì thế, kết quả việc tổng hợp góp ý kiến vào dự thảo đề cương các văn kiện của Trung ương trình Đại hội X, báo cáo chính trị của đảng bộ cấp trên và của cấp mình đã bám sát theo trọng tâm hướng dẫn, tập hợp được nhiều ý kiến tâm huyết. Việc chuẩn bị báo cáo chính trị, báo cáo kiểm điểm của ban chấp hành và kết quả thực hiện cuộc vận động, xây dựng, chỉnh đốn Đảng, tự phê bình và phê bình được chuẩn bị nghiêm túc. Báo cáo chính trị đã bám sát tình hình, nhiệm vụ của địa phương, đơn vị, nghiêm túc kiểm điểm, đánh giá những mặt được, hạn chế, nguyên nhân và bài học kinh nghiệm, đồng thời xác định rõ phương hướng, nhiệm vụ, mục tiêu, chỉ tiêu và giải pháp, trong đó chú trọng xây dựng giải pháp mang tính thực tiễn và đột phá như: Đảng bộ phường Thượng Lý (quận Hồng Bàng) đề ra được 5 giải pháp, tăng cường công tác quản lý trật tự đô thị được xác định là giải pháp mang tính đột phá; Đảng bộ xã Minh Tân (huyện Kiến Thụy) đề ra 7 giải pháp, giải pháp về đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng CNH, HĐH, xây dựng kinh tế trang trại được xác định là giải pháp mũi nhọn, hàng đầu; Đảng bộ phường Quán Trữ (quận Kiến An) xây dựng 7 giải pháp, đặc biệt quan tâm giải pháp chống thất thu, thất thoát, tăng cường tận thu và coi trọng xây dựng cơ sở hạ tầng (trường học, ngõ xóm, trạm y tế, chợ); Đảng bộ xã Kiền Bái (huyện Thuỷ Nguyên) xây dựng 11 giải pháp, chú trọng khai thác nguồn thu từ đất, khuyến khích phát triển kinh tế trang trại, làng nghề; Đảng bộ Công ty Xây dựng và Đầu tư hạ tầng (thuộc Đảng bộ quận Ngô Quyền) xác định giải pháp trọng tâm là củng cố bộ máy, tích cực cải tiến các biện pháp thi công nhằm giảm giá thành và tăng độ bền vững của công trình...

Mặc dù trước đại hội đã có nhiều ý kiến tham gia đóng góp vào dự thảo văn kiện trình đại hội đảng bộ các cấp, song tại đại hội vẫn có nhiều ý kiến tiếp tục tham gia, tạo nên không khí dân chủ, sôi nổi (Đảng bộ phường Thượng Lý (quận Hồng Bàng) 16 ý kiến, Đảng bộ xã Minh Tân (huyện Thuỷ Nguyên): 15, Đảng bộ xã Nam Sơn (huyện An Dương): 12, đa số các đảng bộ khác 7-10 ý kiến tham gia).

Quá trình thảo luận các văn kiện tại đại hội nhìn chung diễn ra dân chủ, sôi nổi, thẳng thắn. Hầu hết các ý kiến đều mang tính xây dựng, phản ánh nguyện vọng của cán bộ, đảng viên và nhân dân mong muốn sau đại hội, các lĩnh vực kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh sẽ chuyển biến mạnh mẽ, tổ chức đảng, chính quyền, các đoàn thể trở nên thực sự trong sạch, vững mạnh.

Công tác nhân sự cấp uỷ khoá mới được chỉ đạo chặt chẽ, bảo đảm quy trình, nguyên tắc, thủ tục. Các đơn vị chuẩn bị chu đáo đề án nhân sự cấp uỷ khoá mới. Việc tham khảo ý kiến của nhân dân giới thiệu người đủ tiêu chuẩn tham gia cấp uỷ khoá mới thông qua hội đồng nhân dân và Mặt trận Tổ quốc được thực hiện nghiêm túc. Đa số các đại hội đều bầu một lần là đủ số lượng ban chấp hành và số lượng đại biểu đi dự đại hội cấp trên. Hầu hết các đồng chí cán bộ chủ chốt trúng cử với số phiếu cao, 90-95% như Đảng bộ Quân sự quận Hồng Bàng, Kiến An, đảng bộ các phường Thượng Lý (quận Hồng Bàng), Đằng Lâm (quận Hải An), Nam Sơn (huyện An Dương), Quán Trữ (quận Kiến An), Đảng bộ Công ty Sơn (quận Ngô Quyền)... Danh sách bầu cử cấp uỷ bảo đảm được số dư ít nhất là 15% số lượng cấp uỷ cần bầu, nhiều nơi vượt ở mức 20-30%, có nơi đạt 46% đến 50% như đảng bộ xã Minh Tân, xã Hợp Đức (huyện Kiến Thụy). Chất lượng cấp uỷ nhiệm kỳ này cũng được nâng lên một bước. Hầu hết các đơn vị đều đảm bảo được tỷ lệ nữ, tuổi trẻ và hạ được độ tuổi so nhiệm kỳ trước (BCH Đảng bộ phường Thượng Lý (quận Hồng Bàng) đổi mới 66,6%, tỷ lệ nữ chiếm 46,6%, tuổi trẻ chiếm 20%, giảm độ tuổi bình quân xuống 4,6 tuổi; BCH Đảng bộ xã Hải Thành (huyện Kiến Thụy) tỷ lệ nữ chiếm 21%; BCH Đảng bộ Công ty Thương mại dịch vụ xuất nhập khẩu đổi mới 36,6%, tỷ lệ nữ chiếm 18,2%, tuổi trẻ chiếm 18,2%, tuổi bình quân giảm 1 tuổi).

Công tác trang trí, khánh tiết theo đúng hướng dẫn, bảo đảm sự trang nghiêm, tiết kiệm, tạo được không khí của đại hội.

Tuy nhiên, đại hội ở một số cơ sở còn bộc lộ một số hạn chế, thiếu sót sau: Trong nội dung báo cáo chính trị ở một số đơn vị chưa kiểm điểm sâu sắc sự lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện mục tiêu, chỉ tiêu đại hội nhiệm kỳ trước. Báo cáo kiểm điểm của đảng uỷ, về thực hiện cuộc vận động, xây dựng, chỉnh đốn Đảng còn chung chung, chưa chỉ cụ thể hạn chế, yếu kém ở lĩnh vực nào, ngành nào; trách nhiệm cá nhân ra sao.

Không khí thảo luận trong đại hội ở một số đơn vị chưa thật sôi nổi, còn hiện tượng chỉ tập trung thảo luận văn kiện đại hội cấp mình, chưa chú trọng thảo luận văn kiện cấp trên. Một số ý kiến còn xuôi chiều, chưa đi sâu tìm các biện pháp, giải pháp thiết thực phù hợp với tình hình thực tế địa phương, đơn vị. Hoặc có ý kiến mang tính cá nhân, nặng về phê phán một chiều, thiếu khách quan, xây dựng.

Việc điều hành của đoàn chủ tịch có nơi chưa thực hiện bằng văn bản, hoặc quá máy móc theo văn bản mà không linh hoạt cho phù hợp với diễn biến của đại hội. Một số cấp uỷ mới bầu không đạt yêu cầu về đổi mới, về cơ cấu nữ, tuổi trẻ, có nơi tuổi bình quân tăng so với khoá trước; cá biệt có cơ sở không bầu đại biểu đi dự đại hội đảng bộ cấp trên và ban chấp hành chưa đủ số lượng theo quy định. Từ thực tế đại hội cấp cơ sở ở Hải Phòng, để chuẩn bị tốt đại hội cấp huyện xin nêu một số vấn đề sau:

Một là, những đơn vị tình hình cơ bản ổn định, hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị là những điều kiện thuận lợi để tổ chức thành công đại hội. Đối với những đơn vị yếu kém, có vấn đề nổi cộm, phức tạp thì cần có sự chỉ đạo sát sao của cấp ủy cấp trên.

Hai là, cần quan tâm chỉ đạo chuẩn bị tốt các báo cáo của cấp ủy. Báo cáo chính trị cần có dung lượng vừa phải (từ 12-15 trang), có sức chiến đấu, cân đối giữa giải pháp phát triển kinh tế - xã hội, an ninh quốc phòng với giải pháp xây dựng Đảng và hệ thống chính trị. Về nội dung, cần đánh giá đúng tình hình thực trạng của địa phương, đơn vị; đặc biệt chú trọng xây dựng các chỉ tiêu, giải pháp thiết thực, xác định giải pháp có tính đột phá. Báo cáo kiểm điểm của cấp ủy (từ 5-6 trang) không trùng lặp nội dung báo cáo chính trị, chú trọng kiểm điểm, làm rõ trách nhiệm của tập thể, cá nhân trong việc tổ chức thực hiện nghị quyết của đại hội cấp mình cũng như các nghị quyết của cấp trên. ý kiến thảo luận cần tập trung vào các vấn đề trọng tâm được gợi ý, ngắn gọn từ 7 đến 10 phút.

Ba là, công tác chuẩn bị nhân sự cấp ủy phải được chỉ đạo chặt chẽ, thực hiện nghiêm túc các bước theo quy trình và căn cứ vào quy hoạch, bảo đảm kết hợp tốt giữa cơ cấu và tiêu chuẩn, nâng cao chất lượng cấp ủy. Đề án công tác nhân sự ban chấp hành khóa mới phải nêu rõ tiêu chuẩn, số lượng, cơ cấu nữ, tuổi trẻ... để đại hội thảo luận, biểu quyết và tiến hành việc ứng cử, đề cử dân chủ, có số dư theo quy định ít nhất là 15% so với cấp ủy viên cần bầu. Bốn là, cần bố trí những người có tín nhiệm, có năng lực, nắm vững nguyên tắc, thủ tục tham gia đoàn chủ tịch và những người có nghiệp vụ, kinh nghiệm vào ban kiểm phiếu. Ban kiểm phiếu cần có số lượng thích hợp với yêu cầu kiểm phiếu, không cứng nhắc. Việc điều hành cần được thống nhất bằng văn bản, tuân thủ theo chương trình và linh hoạt xử lý các tình huống cho phù hợp.

Năm là, chú trọng hơn nữa công tác thông tin, tuyên truyền, cổ động trước, trong và sau đại hội nhằm thu hút sự chú ý và tạo không khí cho đại hội. Chú trọng phát động các đợt thi đua lập thành tích thiết thực chào mừng đại hội là biện pháp thúc đẩy phấn đấu hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị ở địa phương, đơn vị.